

Νυμφευομένης κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τῆς πρωτοτόκου θυγατρὸς τῆς φίλης ἡμῶν κυρίας Crause, ἐν τῇ, κατ' ἐγχώριον ἔθος, τῇ προτεραιάᾳ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, διδομένῃ μεγάλῃ συνανασιροφῇ, κατεσκευάσθη, εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ χοροῦ, καὶ μικρὸν θέατρον, καὶ ἐδόθη παράστασις, ἣς μετέσχον καὶ αἱ θυγατέρες μου, καὶ ἡ μὲν Χαρίκλεια ὑπὸ ἔνδυμα χωρικῆς, ἔψαλε, πολὺ θαυμασθεῖσα καὶ χειροκροτηθεῖσα, ἥ δ' Ἐλένη, ἐπίσης μετεμφιεσμένη, μετέσχεν ὁρχήσεως τινος πρωτοτύπου. Καὶ μετὰ μίαν ἑβδομάδα παρέστησαν πάλιν ἀμφότεραι εἰς κωμῳδίαν παρὰ τῇ κυρίᾳ Harling, λίαν ἐπαινεθεῖσαι.

Περὶ τοῦτον τὸν χρόνον ἐκλήθη ἐν Ἑλλάδι ὁ Τρικούπης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Ἐν δὲ τῶν πρώτων του ἔργων ἦν νὰ μεταθέσῃ τὸν υἱόν μου Κλέωνα ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου, ὃπου ηὔδοκίμει καὶ διεκρίνετο ὡς Ἐπιτετραμμένος, εἰς τὴν Βουλγαρίαν, ἀντικαταστήσας αὐτὸν διὰ τοῦ Ἀναστασίου Βυζαντίου, εἰς ὃν πολλὰς ὕφειλε χάριτας, ὡς ἐνθέρμως αὐτὸν ὑπερασπισθέντα, διὰ τῆς ἐφημερίδος Ἡμέρας, ἦν, δι' ἐμῆς ἐνεργείας, ἐξέδιδε. Καὶ ὁ μὲν Κλέων ἀπεφάνθη, ὅτι θὰ παρηγένετο μᾶλλον, παρὰ νὰ δεχθῇ τὴν μετάθεσιν εἰς μέρος, θεωρούσενον ἀνευ πολιτικῆς σημασίας, ὡς τότε εἶχον τὰ πράγματα, καὶ εἰς χώραν ἥκιστα πρόσφορον διὰ τὴν οἰκογένειάν του καὶ τῆς θυγατρός του τὴν ἀνατροφήν, ὁ δὲ Βυζάντιος ὅτι δὲν δέχεται τὸν διορισμόν του, ἀν ὁ Κλέων δὲν ἴκανοποιηθῇ.

Στεττίνον

Μεγάλως ἐνδιαφερόμενος νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ ἐν Στεττίνῳ ἀξιόλογον ἴδιωτικὸν ναυπηγεῖον, ἀφ' οὗ καὶ ὁ Γερμανικὸς στόλος κατηρτίζετο, μετέβην κατὰ τὰ τέλη τοῦ Ἀπριλίου εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην, καὶ ὑπὸ τοῦ φιλόφρονος Προξένου ἡμῶν κ. Maners ὠδηγήθην εἰς αὐτοκαλούμενον Ἡφαιστον (Vulcan). Ἐπειδὴ δὲ τότε κατεσκευάζοντο δύο λαμπρὰ θωρηκτά, οὐχὶ διὰ τὴν Γερμανίαν, ἀλλὰ διὰ τὴν Κίναν, πρὸς 7 ἑκατομμύρια Μάρκων (περίπου 9.000.000 δρ.) ἔκαστον, εἶχον δὲ πεμφθῆ καὶ

πολλοὶ ἐκ Κίνας ἐργάται, εἰς αὐτὰ ἐργαζόμενοι καὶ τὴν ναυπηγικὴν συγχρόνως μανθάνοντες· ὁ δὲ διευθυντὴς μοὶ ἐπήνει αὐτῶν τὴν εὐμάθειαν, ὡς καὶ τὴν εὐφυΐαν καὶ εὐθυχοισίαν τοῦ ἐν Βερολίνῳ πρέσβεως τῆς Κίνας Λὶ-φὸν-Πάου, ὅστις συνεχῶς ἥρχετο καὶ ἐπετήρει τῆς ἐργασίας τὴν πρόοδον. Κατεσκευάσθη δὲ καὶ ἀτμήρης λέμβος διὰ τὴν ἴδιαιτέραν χρῆσιν τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Σινῶν, καὶ εἰς αὐτήν, ἔτοιμον ἥδη οὖσαν, πρῶτος ἐπέβην ἐγώ, καὶ ἐπλευσα τὸν ποταμόν. Ὁδηγήθη δὲ προσέτι καὶ εἰς τὸ μέγα πηλοπηγεῖον τοῦ κ. Δελβρούκ, ἀδελφοῦ τοῦ ποτὲ Ὑπουργοῦ, ἐν ᾧ καὶ μέγιστοι, τεσσάρων τετραγωνικῶν μέτρων, τεχνητοὶ λίθοι ἀδιάβροχοι κατεσκευάζοντο, προσφορώτατοι εἰς οἰκοδομὰς καὶ εἰς πεζοδρόμια.

Ἐμνημόνευσα τοῦ Πρέσβεως τῆς Κίνας καὶ θέλω τινὰς λέξεις νὰ εἰπῶ περὶ αὐτοῦ. Ὁ Λὶ-φὸν-Πάου ἦν ὁ πρῶτος, ὃν ἡ Κίνα ἐπεμψεν εἰς τὴν Πρωσσίαν. Μεσαίας ἡλικίας, ἵκανῶς εὐτραφῆς, λίαν δὲ νοήμων, ὅμιλει μόνην τὴν Κινεζικήν, ὡς καὶ ἡ νεωτέρα αὐτοῦ σύζυγός του, μικρὰ τὸ ἀνάστημα καὶ λεπτή, μικροτάτους δὲ καὶ πεπιεσμένους τοὺς πόδας ἔχουσα, ὡς πᾶσαι αἱ εὐγενεῖς Κινέζαι. Οσάκις τοὺς ἐπεσκεπτόμην μὲν ἐδέχοντο λίαν περιχαρῶς, εἰ καὶ διὰ σχημάτων μόνον ἢ διὰ διερμηνέως ἐδυνάμεθα νὰ συνεννοούμεθα. Τὸ αὐτὸ δὲ τοῖς συνέβαινε καὶ εἰς τὰς συναναστροφὰς τῆς Αὐλῆς. Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου ἀνεκλήθη εἰς Κίναν, ὑπὲρ ἐχθρῶν του κατηγγέλθη ἐπὶ καταχρήσει εἰς τὴν ἐν Στετίνῃ ναυπηγίαν, ὃ, ὡς ἤκουσα, ἦν μόνον συκοφαντία, ἐξώσθη τῆς ὑπηρεσίας, ἐδημεύθη ἢ περιουσία του, καὶ μετ' ὅλιγον ἀπέθανε.

Τῇ 25 Μαΐου (6 Ιουνίου) εἰς τὴν ἐσπερινὴν συνεδρίασιν τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας τοῦ Βερολίνου, ἥτις μὲ εἶχεν ἐγγράψῃ μέλος αὐτῆς, ἀνέγνων πραγματείαν περὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς διαδρομίσεως τοῦ Ἐρεχθείου, ἥν μετὰ ταῦτα ἐξέδωκεν εἰς φυλλάδιον ἢ ἐν Ἀθήναις Γερμανικὴ Σχολή, ὡς παράρτημα θεωρουμένη τῆς ἐταιρείας ἐκείνης διὰ πάντα τὰ τὴν Ἑλλάδα ἀφορῶντα.

Τῇ δὲ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ τοῦ Μαΐου, ἐπιστρέφων ἐκ γεύματος ἐν Βέστενδ παρὰ τῷ οἰκογενείᾳ Γολδστέΐν, ^Η συγγενεῖ τοῦ ἡμετέλον

τέρου Γενικοῦ Προξένου, εὔρον παρ' ἐμοὶ τὰ καθ' ἔκαστην ἐκδιδόμενα τηλεγραφήματα, καὶ ἐν αὐτοῖς ἐν, ἀγγέλλον τὴν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπὶ τοῦ Ἀραβῆ στάσιν, καθ' ἣν ἔλεγεν ὅτι ἐπληγώθη βαρέως ὁ Κλέων. Ἐξαλλος ἔσπευσα πρῶτον εἰς τοῦ γείτονός μου, τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, Ῥοδόλφου Λίνδαου, καί, ἀποτυχὼν αὐτοῦ, εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἥδη κενόν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸν Ὑφυπουργὸν κ. Busch, ἵνα πληροφορηθῶ πλήρῃ τὴν ἀλήθειαν. Ο δὲ κ. Busch προθυμώτατα ἔσπευσε νὰ τηλεγραφήσῃ εἰς Ἀλεξανδρείαν, καὶ μετά τινας ὡρας μοὶ ἔγραψεν ὅτι, καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας, ἦν ἐλαφρὰ ἡ πληγή. Τὰ δὲ καθέκαστα ἐμάθομεν μόνον μετὰ ταῦτα ἐξ ἀλληλογραφιῶν, ὅτι ὁ Κλέων, ἔχων παρ' ἕαυτῷ εἰς ἐπίσκεψιν τὸν Ἀγγλον πλοίαρχον, ώς ἔμαιθε τῶν Ἀράβων τὴν ἔξεγερσιν, παρεκίνησεν αὐτὸν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ πλοϊόν του, ἵνα ἀποφύγῃ τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον, ὁ ἕδιος δέ, πληροφορούμενος ὅτι οἱ Ἀραβεῖς ἔτρεφον πρὸ πάντων φονικὰς διαθέσεις κατὰ τῶν Ἑλλήνων, ἐπορεύθη ἐφ' ἀμᾶξης εἰς τὴν ἄγοράν πρὸς ὑπεράσπισιν τούτων· ἀλλ' ἐκεῖ οἱ στασιασταὶ ὥρμησαν κατ' αὐτοῦ, ἐπλήγωσαν ἢ ἐφόνευσαν τοὺς ἵππους καὶ τὸν ἀμαξηλάτην του, καὶ εἰς αὐτὸν κατέφερον πέντε πληγάς, καὶ θάτὸν ἐθανάτουν, ἀν οἱ κάτοικοι τῆς οἰκίας, παρ' ἣ συνέβαινεν ἡ φονικὴ σκηνὴ, ἀναγνωρίσαντες αὐτόν, δὲν ἦνοιγον τὴν θύραν, καὶ τὸν ἥρπαζον ἐντός, φυλάξαντές τον μέχρι τῆς νυκτός, ὅτε κατώρθωσαν νὰ τὸν πέμψωσιν εἰς ἐν τῶν τριῶν Ἑλληνικῶν πλοίων, ἢ κατ' αἴτησίν του εἶχον πεμφθῆ ἐκεῖ ἐξ Ἀθηνῶν. Μόλις δ' ἀναλαβὼν δρωσοῦν ἐκ τῶν πληγῶν του, κατέβη πάλιν εἰς τὴν στασιάζουσαν πόλιν, μετὰ τοῦ τῶν πλοίων ἐπιβαίνοντος ἀδελφοῦ του Ὁθωνος καὶ μετὰ ἑκατὸν ναυτῶν, ἵνα σώσῃ, ώς καὶ τὸ κατώρθωσε, τὸ Ἑλληνικὸν προξενεῖον, τὸ σχολεῖον, τὸ νοσοκομεῖον καὶ τὰ λοιπὰ ἡμέτερα καταστήματα.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἄλλων Δυνάμεων, ὅσοι ἔτυχον ὅντες ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατὰ τὰςκινδυνώδεις ἐκείνας ἡμέρας, εἰ καὶ οὐδὲν παθόντες ἢ πρᾶξαντες, τινές δὲ καὶ μόνον φροντίσαντες πῶς νὰ σωθῶσιν, ἀντεμείφθησαν πλουσίως ὑπὸ τῶν κυβερνήσεών των διὰ προβιβασμῶν καὶ ἄλλων διακρίσεων. Εἰς διητὸν Κλέων

έμηνύθη ὅτι, ἢ θὰ δεκθῇ τὴν Βουλγαρίαν, ἢ θὰ παυθῇ, ώς εἶχε πρὸ τῶν συμβάντων ἀποφασίσῃ ὁ Ὑπουργός! Ὑπέκυψε δὲ τότε ὁ Κλέων, χαίρων καὶν ὅτι ἥνοιγε θέσιν εἰς τὸν φύλον του, τὸν Βυζάντιον.

Ὑπὸ τῆς κυρίας Ἀννης Sobernheim (μετὰ ταῦτα Landau), προσκληθείσας τὰς θυγατέρας μου, συνώδευσα εἰς Harzberg, καὶ μείναντες ἐπὶ τρεῖς ημέρας παρ’ αὐτῇ εἰς Juliushall, τὸν ὡραῖον καὶ εὐρύχωρον κῆπον τὸν ὑποκείμενον εἰς τὴν πρὸ πενταετίας κατοικίαν ἡμῶν, ἔξεδράμομεν δι’ ἀμάξης εἰς τὰ περιεργότερα τῶν περιχώρων, οἷον εἰς Ilsenstein, Goslar, τὴν γραφικωτάτην κοιλάδα Thale, τοὺς ἀγρίους κοημνοὺς τοῦ Hexentanzplatz, Ross-trappe, ἔνθα ἐμυθεύσαο ὅτι μάγισσαι καὶ πνεύματα ἀνέβαινον καὶ ἐχόρευν, καὶ ἔφιπποι ἐπεσκέφθημεν τὸ Burgberg, Munne-stein καὶ τὸν καταδρόκτην Rudunfall.

Εἰς Βερολίνον, ὅτε ἐπανῆλθον, ἔλαβον ἐκ Πέστης λογαριασμὸν ἐκδοτῶν, ἀπαιτούντων νὰ τοῖς πληρώσω, διότι εἰς λεξικόν τι ἔξεδωκαν τὴν βιογραφίαν μου. Ξηρῶς τοῖς ἀπήντησα ὅτι ἐγὼ οὐδὲν τοῖς ὄφειλω, δι’ ὅτι οὗτοι παρήγγειλαν, καὶ μόνον ὅταν μοὶ ἔζήτησαν τινὰς πληροφορίας, δὲν ἦρνήθην νὰ τοῖς τὰς πέμψω.

Ἐκ Λειψίας δ’ ὁ ἐκδοὺς τὴν περὶ Ἑλληνικῆς προφορᾶς πραγματείαν τοῦ Wilhelm Friederich μοὶ ἔγραψε, προτείνων μοι νὰ συγγράψω δι’ αὐτὸν Ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας, τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς συγχρόνου. Τῷ ἀπήντησα ὅμως ὅτι περὶ ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας ὑπάρχουσι πολλὰ ἀξιόλογα Γερμανικὰ συγγράμματα, καὶ πολλοὶ σοφοὶ Γερμανοί, ίκανοὶ νὰ γράψωσιν ἄλλα, ἀν εἶναι ἀνάγκη περὶ τῆς νεωτέρας ὅμως, ἐπειδὴ αὕτη ἐστὶ σχεδὸν ἀγνωστος, ὅτι δέχομαι νὰ γράψω, εἰς ἔκτασιν δέκα περίπου τυπογραφικῶν φύλλων, ώς μοὶ ἔζήτει, ἀλλ’ ὅτι τοῦ ὕφους ἀνέθετον εἰς αὐτὸν ν’ ἀναθέσῃ εἰς ἔμπειρόν τινα Γερμανὸν τὴν ἐπιθεώρησιν. Οὕτως συνέταξα ταύτην, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προεκδοθείσης Γαλλικῆς παρὰ Καλβάρη. Ὑπέβαλε δ’ ὁ ἐκδότης τὸ ἔργον εἰς τὸν Sanders, ὅστις ὅμως δὲν ἦρκέσθη εἰς ἀναθεώρησιν τοῦ ὕφους, ἀλλὰ πλεῖστα προσέθηκεν, ἀφήρεσεν ἢ μετέβαλεν, οὐδαμῶς συνάδοντα πρὸς τὸν ἐμὴν κρίσιν, οἷον, ὅλας σελίδας τοῦ *Γαίτου*, περὶ τῆς θέσεως

τοῦ Πατριάρχου ἐν Κωνσταντινούπόλει καὶ ἄλλα, οὐχὶ μᾶλλον εἰς τὴν ὑπόθεσιν πρόσφορα, ώς ἐπίσης καὶ ἴδιας του μεταφράσεις ποιήσεων, οὐχὶ ἐκ τῶν χαρακτηριστικωτέρων, δι᾽ ἂν καὶ εἰς τὸν τίτλον προσέθηκα τὸ ὄνομά του, ώς συγγραφέως τοῦ μικροῦ ἔργου, παρὰ τῷ ἐμῷ. Καί τινες μὲν τῶν προσμηκῶν ἐπέμεινα νὰ ἔκλείψωσιν, ἀλλὰ τόσας, ἃς δὲν ἔθεώρουν καταλλήλους, ἡνέχθην, ἵνα μὴ δυσαρεστήσω τὸν ἄλλως φιλέλληνα καὶ γνωστόν μοι κ. Σάνδερς, ὥστε, οὕτε εἰς τινά ποτε ἐμνημόνευσα τὸ βιβλίον τοῦτο, οὕτε ἡθέλησα νὰ τὸ θεωρήσω, ώς ἔργον μου. Ἐννοεῖται δ' ὅτι, οὕτε δι᾽ αὐτό, ώς οὕτε διὰ τὰ περὶ προφορᾶς ποτε ὁ W. Frideriech, οὐδὲ ὁβιολὸν μοὶ ἔδωκε.

Καὶ εἰς ἄλλην πόλιν δὲ τῆς Γερμανίας ἔξεδραμον ἐπὶ τοῦ θέρους τούτου, τὴν Κοβούργην, ἔνθα κατώκει καὶ μὲ προσεκάλεσε τῆς πρὸ πολλοῦ γνωστῆς μοι κυρίας Meyer ἥ ἀδελφή, κυρία v. Cannenburg. Ἀφίχθην δ' ἐκεῖ μετὰ σιδηροδρομικὴν ὁδοιπορίαν 11 $\frac{1}{2}$ ὡρῶν διὰ Jütemburg, Wyttenberg, Halle, Merseburg, Weissenfels, Weimar, Erfurt, Gotha, Eisenach καὶ Meiningen.

Ἡ πόλις κεῖται τερπνότατα ἐπὶ λόφων, καὶ ἐφ' ἐνὸς ἔξ αὐτῶν, ἥ ἴδιόκτητος οἰκία τῆς κυρίας Cannenburg, εἰς ἣν ἥ κυρία αὗτη, μετὰ τῶν θυγατέρων της καὶ τῶν ἀνεψιῶν της, παραλαβοῦσά με ἐκ τοῦ Σταθμοῦ, μ' ὧδηγησαν καὶ μὲ κατώκησαν. Ἐμεινα δ' ἐκεῖ ὅλην ἑβδομάδα, φιλοξενούμενος, καὶ ὧδηγήθην εἰς τὰς ὁραίας πέριξ θέσεις, οἷον τὸν λόφον τοῦ Calenberg, ἐφ' οὗ ἔχει ἥ Δουύκισσα τὴν διαμονήν της, τὸν ἄλλον τοῦ Φρουρίου (Festung), ἐφ' οὗ δὲ ἡγεμονικὸς οἶκος μετὰ λαμπροῦ μουσείου μεσαιωνικοῦ καὶ ἀρκτοφείου. Περιήλθομεν δὲ καὶ τὴν δύω ἡμέρας διαρκέσασαν πανήγυριν τῶν κυνηγῶν, ἔνθα καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἐκεῖ ἐφωτογραφήθημεν. Μὴ δυνηθεὶς δὲ νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν Δουκα, διότι ἀπῆν, ἐνεγράφην παρὰ τῇ τότε ἐκεῖ ἐπιδημούσῃ Ἡγεμονίδι Κλεμεντίνῃ, τῇ θυγατρὶ τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου, μητρὶ δὲ τοῦ εἴτα Ἡγεμόνος τῆς Βουλγαρίας, καὶ παρὰ τῷ ἀδελφῷ της, Δουκὶ Montpensier, οὓς ἔγνώριζον ἐκ

Παρισίων. Παρὰ τῇ κυρίᾳ Cannenburg δὲ ἐγνώσια καὶ τὸν ἰατρὸν Rückart, υἱὸν τοῦ ἐπισήμου ποιητοῦ.

Γράφας δ' εἰς τὸν Βαρῶνον Pressart, τὸν Ἀρχιπλοκόμον τοῦ Δουκὸς Meiningen, οὐ νῆποις μικρὸν ἀφίστατο, ἵνα ἐρωτήσω πότε δύναμαι νὰ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιασθῶ εἰς τὸν Δοῦκα, ἔλαβον πρόσκλησιν εἰς τὸ γεῦμα εἰς τὸ παρ' αὐτῇ Liebestein, ἐνθα δὲ Δοὺξ διέτριβε, διὰ τὸ Σάββατον, 17)29 Ἰουλίου.

Ἄπελθόν, ἐπομένως, τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὸ πωΐ, ἐγκατέλιπον τὸν σιδηρόδρομον εἰς Ἰμμελβορν, καί, διὸ ἀμάξης, φθάζεοι τὰς 11 εἰς Λειβεστέιν, ἀληθῆ παράδεισον, κείμενον ἐπὶ συμφύτων λόφων, κατέλυσα εἰς Curhaus, καὶ εἰς τὰς 2 ἀπῆλθον εἰς τοῦ Δουκός, ἀνδρὸς ἔτι νέου, εὐγενοῦς φυσιογνωμίας, ἔχοντος τὸ ἀνάστημα ὑψηλὸν καὶ ὁραῖον, καὶ περιποιητικοῦ μέν, ἀλλ' οὐχὶ οἰκείως προσηνοῦς. Ἡ δὲ Δούκισσα, δευτέρα του σύζυγος, πρώην ἡθοποιός, μοὶ ἐφάνη συμπεριφορᾶς διακεκριμένης, ἀναλόγως τῆς καταγωγῆς της, καὶ ωμίλει ἄριστα γαλλικά. Εἰς τὴν τράπεζαν ἡμεθα 19 συνδαιτημόνες, καὶ ἐκαθήμην ἐγὼ μεταξὺ τῆς ὅπωσοῦν ἥλικιωμένης Ἡγεμονίδος τοῦ Βάιμαρ, θυγατρὸς τοῦ Βασιλέως τῆς Βυρτεμβέργης, καὶ τῆς νέας καὶ ὁραιοτάτης κυρίας Φράνς, συζύγου τοῦ νέου ἰατροῦ, ἀδελφοῦ τῆς Πρ. Μέινιγγεν. Παρῆσαν δὲ καὶ δὲ Πρίγκηψ τοῦ Βάιμαρ καὶ δὲ υἱὸς αὐτοῦ, παρ' οἵς καὶ μετὰ τὸ γεῦμα ἐνεγράφην, δὲ Αὐλάρχης Shleinitz, δὲ Σταυλάρχης Pressart, εἰς μυστικοσύμβουλος Wagner ἐκ Βερολίνου, εἰς Ολλανδὸς κλπ. Μετὰ τὸ γεῦμα δὲ διελέχθη διὰ μακρῶν μετ' ἐμοῦ δὲ Δούξ, ἵδιος περὶ δραματικῆς ποιήσεως, καὶ μοὶ εἶπεν, ὅτι εἶχεν ἀναγνώσῃ τὸν Δούκαν ἐν μεταφράσει, καὶ προθύμως θὰ τὸν ἀνεβίβαζεν εἰς τὴν σκηνήν του, ἢν ἡ παρασκευὴ αὐτοῦ δὲν ἀπήτει μεγάλας δαπάνας. Τότε δὲ τῷ προσήνεγκον τὴν μετάφρασιν τῆς Παραμονῆς, ἦν ποὺς τοῦτο εἶχον λάβῃ μετ' ἐμοῦ ἢ δὲ τῶν Τριάκοντα δὲν ἦτον ἔτι ἐκδεδομένη. Τὸ ἐσπέρας δὲ ἐπὶ στιγμάς τινας παρευρεθεὶς εἰς δημόσιον χορὸν ἐν τῷ Curhaus, ἐπέστρεψα τὴν ἐπιοῦσαν εἰς Βερολίνον.

Τῇ δὲ 29 Ἰουλίου (10 Αὔγ.) ἔλαβον τηλεγράφημα, ἀγγέλλον μοι ὅτι, τῇ ἐπαύριον ἐφύθανεν εἰς Βερολίνον δὲ Βασιλεὺς τῆς Ἐλ-

λάδος μετὰ τῶν πρεσβυτέρων ἡγεμονοπαίδων, τῆς Βασιλίσσης ἀπελθούσης εἰς Ῥωσσίαν, καὶ δὲν ἦθελε νὰ ὑπάγω πρὸς προϋπάντησίν του. Ἐλλ' ἐπειδὴ διὰ νυκτός, εἰς τὰς 1 ¼ μετὰ τὸ μεσονύκτιον, μοὶ ἐπεδόθη τηλεγράφημα τοῦ Αὐτοκράτορος ἐκ Ποτσδάμης, προσφέροντος εἰς τὸν Βασιλέα τὰς Βασιλικὰς ἀμάξιας καὶ κατοικίαν ἐν τοῖς Ἀνακτόροις, ἡγέρθην πρὸ τῶν 5 καὶ ἔσπευσα εἰς τὸν σταθμόν. Ζητήσας ὅμως, δὲν εἶδον τὸν Βασιλέα. Ἐλλ' οὐχ ἦττον εἶχε φθάσῃ κοὶ ἀπαρατήρητος εἶχεν ἀπέλθη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Βορρᾶ.

Ἄμα μαθὼν τοῦτο, ἔσπευσα ἐκεῖ, ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς ἐκοιμᾶτο, καὶ εἰς τὰς 8 ἐπανελθών, ἐπαρουσιάσθην καὶ ἀνέφερα περὶ τῶν προσφορῶν τοῦ Αὐτοκράτορος. Ἐλλ' ὁ Βασιλεὺς, εὐγνωμονῶν, ἀπέκλινεν αὐτάς. Ἐπὶ τῆς παρουσιάσεώς μου ταύτης λόγος ἐγένετο καὶ περὶ τοῦ υἱοῦ μου Εὐγενίου, καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐπεδοκίμαζε τὴν ὁριστικὴν κατάταξίν του εἰς τὸν στρατόν, καθ' ὃσον ἔμελλε νὰ λάβῃ ἀμέσως τὸν βαθμόν τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ, καθ' ὃ μὴ ὑπαγόμενος εἰς τὸν οὐκέτι ἐκδοθέντα νόμον περὶ Σχολῆς, ὡς Ὑπαξιωματικός. Παρὰ τὴν πεποίθησιν ὅμως ταύτην τοῦ Βασιλέως, ἥναγκάσθη νὰ καταταχθῇ εἰς αὐτὴν ὁ υἱός μου, καὶ ἔμεινε τρία ἔτη, σχεδὸν οὐδὲν διδασκόμενος, ὁ δὲν ἐγνώριζε, καὶ τὰ ἀριστα ἔτη τῆς νεότητός του καταναλώσας. Προσκληθεὶς δὲ περὶ τὰς 2, ἐγεύθην παρὰ τῷ Βασιλεῖ, καὶ εἰς τὰς 8 τὸ ἔσπέρας συνώδευσα τὴν Ἀ. Μ. εἰς τέϊον παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι ἐν Βαβελσβέργ.

Ἐλεγε δ' ἡ διάταξις νὰ παρουσιασθῶμεν ἐν μικρῷ στολῇ μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ παρασήμου, ὁ καὶ ἥκολούμησα κατὰ γράμμα. Ἐλλ' ὁ Βασιλεὺς, παρατηρήσας ἐντὸς τῆς ἀμάξης, ὅτε ἀνεγκωροῦμεν διὰ τὸν Σταθμόν, ὅτι δὲν ἐφόρουν καὶ τὸ Πρωσσικὸν παράσημον, ἐπέμεινεν ὅτι τοῦτο δὲν ἦτον ἐν τάξει, καὶ ὅτε διηρχόμεθα ἐκεῖ πλησίον κειμένου ἐργαστηρίου παρασήμων, διέταξε καὶ ἐστάθη ἡ ἀμάξια, ἐγὼ δὲ καταβάς, ἐδανείσθην ἐν Πρωσσικόν. Ὁτε δὲ τῇ ἐπαύριον τὸ ἀπέδωκα εἰς τὸν ἐμπιστευθέντα μοι αὐτὸν ἐμπορον, καὶ ἥρωτησα τὶ ὄφείλω, ὁ ἐντιμος ἀνὴρ οὐδὲν ἥθελησε νὰ δεχθῇ.

(+) Ἡ ὑποδοχὴ παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι ἦν ἐγκάρδιος πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ φιλοφρονεστάτη πρὸς τοὺς λοιπούς. Ἡμεθα δὲ 25 τὸν ἀριθμόν, διηρημένοι εἰς τέσσαρας τραπέζας, καὶ τῆς ἐδικῆς μου προεκάθητο ὁ Πρίγκηψ Μέινιγγεν. Ἐπεστρέψαμεν δὲ περὶ τὴν δεκάτην καὶ ἡμίσειαν.

Τὴν ἀκόλουθον δ' ἡμέραν, προγευθεὶς παρὰ τῷ Βασιλεῖ, προεκάθησα εἰς τὸ γεῦμα τοῦ Αὐτοκράτορος, καὶ ἐκεῖ παρουσίασα τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Hatzfeld εἰς τὸν Βασιλέα. Ἡ δ' Αὐτοκράτειρα ἐγεύθη εἰς ἴδιαίτερον δωμάτιον, διότι, ώς μοὶ εἶπεν, ὅτε τῇ προσῆλθον, πεσοῦσα ἐβλάβη τὸν πόδα, καὶ δὲν ἔδύνατο νὰ περιπατήσῃ. Ἐδωκε δ' ὁ Βασιλεὺς τὸν Μεγαλόσταυρον εἰς τὸν προσαρτηθέντα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του Στρατηγὸν Bronsart.

Τῇ δὲ 1)13 Αὐγούστου μετὰ τῶν θυγατέρων μου συνώδευσα εἰς Βεισβάδεν τὸν Βασιλέα, καταλύσαντα εἰς Parc Hotel, ὃπου ἦν ἥδη καὶ πᾶσα ἡ Βασιλικὴ οἰκογένεια τῆς Δανίας. Ἡμεῖς δὲ κατωκήσαμεν κατ' ἀρχὰς εἰς Villa Nassau, τῇ δ' ἐπιούσῃ μετέβημεν εἰς τὸ ἐν τῷ κήπῳ αὐτῆς pavillon «Schöne Aussicht» καὶ μετά τινας ἡμέρας ἐκεῖθεν εἰς τὴν ἐντὸς ὁραιοτάτου κήπου κειμένην Villa Parc ἐπὶ τῆς Sonnenbergstrasse.

Τὴν αὐλὴν τῆς Δανίας συνώδευσεν, ώς Ὑπασπιστής, ὁ Συνταγματάρχης Γυλδεγκρόν, ἀδελφὸς τοῦ ποτὲ ἐν Ἑλλάδι Βασιλικοῦ Ὑπασπιστοῦ. Ἐν τῇ συνοδείᾳ τῶν ἡμετέρων Ἡγεμόνων ἦν, πλὴν τῶν Αὐλικῶν, καὶ ὁ Δ. Βερναρδάκης, ώς διδάσκαλος τῆς Ἑλληνικῆς διὰ τοὺς ἡγεμονόπαιδας.

Ἐπεδήμει δὲ τότε ἐν Βεισβάδεν καὶ ἡ χήρα κυρία Ἐμμανουὴλ Ἀργυροπούλου (ἐγγονὴ τοῦ Ἡγεμόνος Καρατζᾶ) μετὰ τῶν δύω χαριεστάτων καὶ ἄριστα ἐκπεπαιδευμένων θυγατέρων της, καὶ ὡν ἡ μία πολὺ μὲν ἐχαροποίησεν, εἰποῦσά μοι ὅτι ἔκλαυσεν ὅτε ἀνέγνω τὴν Παραμονήν. Μετ' αὐτῶν αἱ θυγατέρες μου στενῶς ἐσχετίσθησαν, καὶ πολλαχοῦ εἰς τὰ ὡραῖα περίχωρα συνέξεδραμον, ώς εἰς τὸ παρὰ τῷ χωρίῳ Σόννεβεργ ἀρχαῖον ἐρείπιον τοῦ φρουρίου Ῥούρβεργ, εἰς τὴν πολυτελῆ ἀγροικίαν τοῦ Δουκὸς τοῦ Νασάου, τὴν ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς χορυφῆς Platte λαμπρὰν

έχουσαν ἄποψιν ἐπὶ τὰς δύω δύναμες τοῦ Ἀρήνου καὶ τὴν πόλιν Μαγεντίαν. Ἐνταῦθα ἥρχετο πρὸς κυνηγεσίαν ὁ Δούξ, διὸ δὲ καὶ εἰς ὅητὴν ὡραν τῆς ἡμέρας, ἐντὸς περιφράκτου κύκλου, ἔρδι-
πτετο τροφὴ διὰ τοὺς ἀγριοχοίρους τῶν πέριξ ὁρέων. Ὁ δὲ Δούξ
ἔγκατέλιπε ταύτην τὴν ἔπαυλιν, δυσαρεστηθεὶς ἐκ τοῦ μετὰ τὸν
γαλλικὸν πόλεμον ὁργανισμοῦ τῆς Γερμανίας.

Ἐν μιᾷ τῶν ἑσπερῶν, ἴδούσαι αἱ νέαι κυρίαι ἀγγελλόμενον δρᾶμα τοῦ Βύλενβρουκ, ἥθελησαν νὰ ἴδωσι τὴν παράστασιν, διότι εἶχον ἀκούσῃ τοῦ συγγραφέως τὸ ὄνομα. Καίτοι δὲ ἐγὼ ἔχων μεμορ-
φωμένην τὴν περὶ αὐτοῦ, ὡς ποιητοῦ, γνώμην μου, καὶ διηγη-
θεὶς ταῖς κυρίαις, ὅτι ἐν ἄλλῳ ἔργῳ εἶχον ἀναγνωρίσῃ οἴκτρὰν
μετάπλασιν τοῦ ἐμοῦ Δοῦκα, δὲν ἥθελησα ὅμως ν' ἀρνηθῶ νὰ
τὰς συνοδεύσωμεν. Τὸ διδασκόμενον δρᾶμα ὑπεγράφετο «οἱ
Μενοῆται».

Ἄμα δὲ ἥρθη τὸ παραπέτασμα, εὐθὺς ἀπὸ ἀρχῆς, καὶ εἴτα
διὸ ὅλου τοῦ δράματος, στερουμένου πάσης ἀξίας, εὔρομεν κα-
ταγέλαστον παρωδίαν ἄλλου ἐμοῦ ἔργου, τῆς «Παραμονῆς».

Ἐπεσκέψθη δὲ ἐγὼ καὶ τὸ Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον τοῦ
Βεισβάδεν, μεσαιωνικὰς καὶ ὁρμαϊκὰς ἀρχαιότητας περιέχον, καὶ
ἐν ἄλλοις, καὶ Μιθραϊκὰς στήλας, ἐκεῖ εὑρεθείσας.

Γείτονα δὲ εἶχομεν παρὰ τὴν νέαν ἡμῶν κατοικίαν τὸν συ-
γγραφέα Wachenharm, μεθ' οὗ ἐγνωρίσθην καὶ ὅστις καὶ σύγ-
γραμμά του μοὶ ἐδώρησε. Μετὰ τοῦ τότε δὲ ἐκεῖ ἐπιδημοῦντος
Γάλλου Ἀσσυριολόγου καὶ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Oppert ἀνενέωσα,
ἥν εἶχον σχέσιν ἐν Παρισίοις, καὶ ἐγνώρισα καὶ τὴν οἰκογένειάν
του· μοὶ προσέφερε δὲ καὶ αὐτὸς συγγραμμάτιόν του περὶ σφη-
νοειδῶν ἐπιγραφῶν.

Τῇ 15)28 Αὐγούστου προσεκλήθην, μετὰ τῶν θυγατέρων μου,
ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τῆς Δανίας εἰς γεῦμα, εἰς δὲ παρῆν καὶ ἡ
ἡμετέρα Βασιλικὴ οἰκογένεια, καὶ γείτονα μὲν εἶχον τὴν χαρίεσσαν
καὶ ἀγχίνοα μικρὸν Ἡγεμονόπαιδα Ἀλεξάνδραν, ἀπέναντί μου δὲ
τὸν ὁραῖον Βασιλόπαιδα Νικόλαον. Τὸ βασιλικὸν ζεῦγος τῆς Δα-
νίας ἦν εὐμενέστατον πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἡ Βασιλίς ἐπανειλημμένως
μᾶς προσεκάλεσε νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν Κοπεγχάγην· ὁ δὲ Βασιλεύς,

θέλων νὰ πίη εἰς ὑγείαν μου, ὅτε εἶδεν ὅτι τὰ ποτήριά μου ἦσαν κενά, καὶ ἔμαθεν ὅτι οἶνον ποτὲ δὲν πίνω, εἰπών μοι ὅτι ἐπρομηθεύθη οἶνον Ἐλληνικὸν ἐπίτηδες χάριν ἐμοῦ, προέπιεν οὐχ ἡττον δι' ὕδατος καὶ μοὶ ἐπέτρεψε ν' ἀποκριθῶ διμοίως· ἐγὼ δὲ τῷ εἶπον ὅτι τὸ ὕδωρ ἔσται τὸ σύμβολον τῆς καθαρότητος τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν εὐχῶν μου.

Καὶ τῇ 17)29 αὐθις ἐγευματίσαμεν εἰς τὴν Βασιλικὴν τράπεζαν, κατὰ πρόσκλησιν τοῦ ἡμετέρου Βασιλέως. Συνηντήθην δ' ἐκεῖ μετὰ τοῦ κ. Πάδοβιτς, ὅστις, ἐπιστρέφων ἐξ Ἀθηνῶν, μοὶ ἐπήνει τὴν δραστηριότητα τοῦ Τρικούπη, καὶ τὴν ἴκανότητα τοῦ Βλάχου, ὡς Γενικοῦ Γραμματέως, καὶ, περὶ τῶν ἐν Τουρκίᾳ λόγου γενομένου, μοὶ ἔλεγεν ἀνίσχυρον τὸν Πανσλανισμόν.

Τὴν αὐτὴν δ' ἡμέραν ἀπήντησα καὶ τὸν νέον σπουδαστὴν Ὁρφανίδην, παρ' οὗ ἔμαθον τὴν λυπηρὰν εἴδησιν ὅτι ὁ θεῖός του, ὁ ἐπίσημος Καθηγητὴς τῆς Βοτανικῆς καὶ ποιητὴς διακεκριμένος, ἔπασχεν ἐκ μαλακύνσεως τοῦ ἐγκεφάλου.

Ἐν τούτοις ἔφθασαν εἰδήσεις εἰς ἀνησυχίαν ἐμβάλλουσαι, ὅτι, κατὰ τὰ μεθόρια, συνέβησαν ἐχθροπραξίαι καὶ συγκρούσεις μεταξὺ Ἐλλήνων καὶ Τούρκων. δι' ὃ ἔσπευσα ἀμέσως νὰ ἐπιστρέψω εἰς Βερολίνον τῇ 17)29. Ἐκεῖθεν δέ, μετὰ δύω ἡμέρας, διῆλθε τὸ πρωΐ ἡ Βασίλισσα, ἐκ Πετρουπόλεως μεταβαίνουσα εἰς Βεισβάδεν, καὶ τὴν ὑπεδέχθην μετὰ τῶν Ἐλλήνων καὶ ἄλλων εἰς τὸν σταθμόν. Ἐκράτησε δ' εἰς τὸν καφφὲν ἐμέ, τὸν κ. Σαβούρωφ καὶ τὸν ποτὲ διδάσκαλον της κ. Ἀνσεν, καὶ τότε ἐθαύμασα τὰς περὶ τὴν Ἐλληνικὴν γνώσεις της, ὅτε διώρθωσε λεκτικόν τι λάθος τοῦ Ὑπασπιστοῦ κ. Βάσσου, εἰποῦσα αὐτῷ ὅτι λέξιν τινὰ ἔξεφερεν, ὡς δευτερόκλιτον, ἐν ᾧ ἦν τριτόκλιτος.

Τάχιστα ὅμως ἤλθε νέα δύγγελία, ὅτι τὰ πάντα καθησύχασαν ἐν Ἐλλάδι καὶ διεσκεδάσθη πᾶς κίνδυνος. Ἐνταυτῷ δὲ τηλεγραφικῶς ἐπληροφορήθην ὅτι ὁ υἱός μου Ὅθων, ἥδη ἐντελῶς θεραπευθείς, ἔφθασεν εἰς Βεισβάδην, φέρων εἰς ἡμᾶς τὴν ἀδελφήν του Αἴμυλίαν, καταλείψασαν τὴν Αἴγυπτον, διότι ὁ Κλέων εἶχεν ἐκεῖθεν μετακληθῆ. Ἐσπευσα, ἐπομένως, νὰ ἐπιστρέψω εἰς Βεισβάδην τῇ 20 Αὐγούστου (1 Σεπτ.). Ἄλλ' ὁ Ὑπασπιστὴς τοῦ Βα-

σιλέως κ. Χατζηπέτρος μοὶ ἐμήνυσε, διὰ τοῦ υἱοῦ του, ὅτι ἡ Ἀ. Μ. ἦν λίαν παρωργισμένη ἐναντίον μου διὰ τὴν ἐπιστροφὴν ταύτην, ὥστε μοὶ ἐφάνη ἀνεξήγητον, διότι ἐν Βερολίνῳ κατ' ἔκείνην τὴν ἑποχὴν δὲν ἦν οὔτε ὁ Αὐτοκράτωρ, διατρίβων πλησίον τοῦ Βεισβάδεν, ἐν Ἐμς, οὔτε ὁ Ὑπουργός, ἀπὸν ἐν ἀδείᾳ, οὔτε σχεδὸν οὐδεὶς τῶν συναδέλφων μου, καὶ πολὺ σπουδαιότερον μοὶ ἐφαίνετο νὰ διαμένω, ὅπου ἦτον ὁ Βασιλεὺς τὴν δὲ τρέχουσαν ὑπηρεσίαν ἔξετέλουν, ὡς ἂν ἦμην ἐν τῇ πρωτευούσῃ, λαμβάνων παρὰ τῆς Πρεσβείας καθ' ἐκάστην διὰ τοῦ ταχυδρομείου τὰς ἐπιστολάς, συντάσσων, ὡς πάντοτε, ὁ ἴδιος, καὶ προσέτι ἀντιγράφων τὰ ἔγγραφα, καὶ πέμπων αὐτὰ πρὸς διεκπεραίωσιν. Ἀλλ' αὐθημερὸν ἐπληροφορήθην ὅτι τὸ περὶ ὁργῆς τοῦ Βασιλέως ἦν παρεξήγησις μόνον τοῦ κ. Ὑπασπιστοῦ.

Τῇ δὲ 22)3 Σεπτεμβρίου, πρὸς τὸ ἑσπέρας, ὑπεδέχθημεν τὸν Ὁθωνα, συνοδεύοντα τὴν Αἴμυλίαν, ἥτις ἔγκατέλειψε πρό τινος τὴν Αἴγυπτον, διότι ὁ Κλέων μετεκαλεῖτο. Εἶχον δὲ διατρίψῃ ἀμφότεροι ὅμοι ἐπί τινα χρόνον εἰς Σορόντον, παρὰ τῇ Νεαπόλει, καὶ ἦδη ἤρχοντο πρὸς ἡμᾶς. Διέμενε δὲ τότε εἰς Βεισβάδην καὶ ὁ Γενικὸς ἡμῶν Πρόξενος, Μαρτῖνος Σοβερνχέϊμ, οὗ ἤρχισεν ἀνησυχίας ἐμπνέουσα ἡ νευρικὴ ἀσθένεια, κορυφωθεῖσα εἰς ἀδυναμίαν τοῦ ἔγκεφάλου.

Τῇ 26)7 Σεπτεμβρίου, μεταβὰς εἰς τὸ Βασιλικὸν Ξενοδοχεῖον καὶ μαθὼν ὅτι ἦν ἡ γενέθλιος ἑορτὴ τῆς Βασιλίσσης τῆς Δανίας, ἐσπευσα νὰ ἔγγραφῶ. Ἐπιτρεψάσης δὲ τῆς Α. Μ. καὶ νὰ παρουσιασθῶ, εἰσῆλθον εἰς τὴν αἵθουσαν, πᾶσαν πλήρη ἀνθοδεσμῶν καὶ ἄλλων παντοίων δώρων, καὶ εῦρον ἐκεῖ καὶ τὴν μικρὰν ἔγγονήν της, τὴν ἡμετέραν Ἡγεμονίδα Ἀλεξάνδραν, ἥτις, λόγου γενομένου περὶ τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης συλλογῆς ἀνθέων, μ' ἥρωτησεν, ἀν καὶ ἐγὼ εἶχον προσφέρῃ ἀνθοδέσμην εἰς τὴν μάμμην της. Ἀποκριθέντος μου δὲ ἀρνητικῶς, ἐπέμεινεν ἐρωτῶσα πάλιν, μετὰ παιδικῆς ἀφελείας, «διατί δὲν τὸ ἔπραξα». Εὔτυχῶς ἥρώτα ἐλληνιστί, ἄλλως θὰ μ' ἔφερεν εἰς στενόχωρον θέσιν. Ἡ ἀλήθεια δ' ἦτον ὅτι ἡγνόουν τὴν ἑορτήν, ὅτε εἶχον ἔλθη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Τῇ ἐπιούσῃ δὲ παρουσίασα τὰς θυγατέρας μου εἰς τὴν Βασίλισσαν ἡμῶν, τὸν δὲ Ὀθωνα εἰς τὸν Βασιλέα. Τὴν αὐτὴν δ' ἡμέραν τηλεγράφημα ἔξι Αἰγύπτου προσεκάλει τὸν Ὀθωνα νὰ ἐπιστρέψῃ ἀνυπερθέτως εἰς τὴν θέσιν, ἵν κατεῖχεν ὡς μηχανικὸς τοῦ σιδηροδρόμου. Ἐπομένως τῇ 28)9 Σεπτεμβρίου ἀπήλθομεν ἐκ Βεισβάδης, καὶ εἰς Φραγκφόρτην, προϋπαντήσας ἡμᾶς ὁ Γενικὸς ἡμῶν Πρόξενος κ. Ἔρλαγγερ, μᾶς ἔφερεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Franchfurter Hof, καὶ περὶ μεσημβρίαν εἰς τὸν ὥραιον κῆπον τῶν Φοινίκων (Palmengarten), ὅπου ἐπρογεύθημεν καὶ εἴδομεν περίεργον καὶ πλουσίαν ἔκθεσιν ἀμανιτῶν. Ἄφ' οὗ δ' ἐπεσκέφθημεν καὶ τὸν ζωολογικὸν κῆπον, ἀξιοθέατον καὶ διὰ τὰς φυσικὰς καλλονάς του καὶ διὰ τὰ ἐνοικοῦντα ζῶα, ὑπερέχοντα τοῦ ἐν Βερολίνῳ, μετέβημεν μετὰ τοῦ κ. Erlanger εἰς Ἀμβούργον, ὅπου, τὴν πόλιν ἐφ' ἀμάξης περιερχόμενοι, ἀπηντήσαμεν πεζὸν τὸν Πρίγκηπα τῆς Ούαλίας, οὗ ἡ σύζυγος ἵν παρὰ τῇ μητρὶ της, ἐν Βεισβάδεν, συνοδεύοντα τὴν νέαν Ἀμερικανίδα κ. Chamberland. Ἐκεῖ δὲ γευματίσαντες, ἐπεστρέψαμεν εἰς Φραγκφόρτην, καὶ τὸ ἐσπέρας ἡκούσαμεν ἐν τῷ λαμπρῷ νεοκτίστῳ θεάτρῳ, ἀπὸ τοῦ θεωρείου τοῦ κ. Προξένου, τὸ μελόδραμα Μάρθαν. Μετὰ δὲ τὴν Γ'. Πρᾶξιν αὐτοῦ, ἔχωρίσθη ἀφ' ἡμῶν ὁ Ὀθων, καὶ ἀπῆλθεν ἀπὸ τοῦ θεάτρου ἀμέσως εἰς τὸν Σταθμόν, διὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Ο χωρισμὸς οὗτος ἐβάρυνε βαρέως ἐπὶ τῆς καρδίας μου, καὶ μόλις ἡμην εἰς κατάστασιν ν̄ ἀκούσω τὸ ἐπύλοιπον τῆς παραστάσεως.

Καὶ ἡμεῖς δέ, τὴν ἐπαύριον, ἐκ Φραγκφόρτης μετέβημεν εἰς Ἑιδελβέργην, ὅπου ἐπεσκέφθημεν, ἐν ἄλλοις, τὸ γραφικότατον ἔρείπιον τοῦ φρουρίου, τοῦ ὑπὸ τῶν Γάλλων ἐν ἔτει 1680 κατεδαφισθέντος, καὶ εἰς τὰ ὑπόγεια αὐτοῦ εἴδομεν, τό, διὰ τὸ μέγεθός του, ὡς θαῦμα θεωρούμενον βαρέλιον, ὃ τοῖς μόνον ἀπὸ τῆς ὑπάξεώς του ἐπληρώθη οἶνον, καλύπτεται δὲ ὑπὸ ξυλίνου δώματος τόσον μεγάλου, ὥστε πολλάκις χορεύουσιν ἐπ' αὐτοῦ. Γευματίσαντες δὲ εἰς ἑστιατόριον τοῦ συνδένδρου φάρουγκος τοῦ Wolfsbrunnen, μετέβημεν ἐκεῖθεν εἰς Neckergemünde; παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Neckar, εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Menzer, ὅστις, κατὰ πρό-

τασίν μου, διωρίσθη ήμέτερος Πρόξενος, διότι ἦν ὁ πρῶτος τοὺς Ἑλληνικοὺς οἴνους εἰς τὴν Γερμανίαν εἰσαγαγών, καὶ διὰ παντοίας μερίμνης τὸ ἐμπόριον αὐτῶν διαδούς. Περιαγαγὼν δὲ ἡμᾶς οὗτος εἰς τὰ πλούσια ὑπόγειά του, μᾶς παρουσίασε τέλος ἐν μεγάλῃ αἰθούσῃ ἐπὶ τραπέζης εἴκοσι κύπελα περιέχοντα διάφορα εἴδη Ἑλληνικῶν οἴνων. Καὶ εἰς τὴν προσφοράν του μέν, τοῦ ν' ἀπογευθῶ ἀπὸ πάντων, δὲν ἐνέδωκα, ἀλλ' ἐπλησίασα τὰ τρία τελευταῖα ποτήρια, τὰ περιέχοντα τοὺς οἴνους τῆς Ἐλένης, τῆς Ἀφροδίτης, καὶ τὸν τοῦ Νέστορος, καὶ εὔρον αὐτούς, πρὸ πάντων ἔξόχως γλυκεῖς καὶ εὐαρέστους. Ἔξ Ἐίδελβέργης δ' ἀπῆλθομεν εἰς Μόναχον δι' Αὐγούστης, καὶ ἐκεῖθεν τὸ ἐσπέρας εἰς Ἀϊβλιγγ, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς Reichenhall, ἵνα, παρερχόμενοι, ἐπισκεψθῶμεν τὴν νύμφην μου Λουκίαν καὶ τὴν κυρίαν Βαλτατζῆ. Ἀλλά, μαθόντες δτι εἶχον ἀπέλθη εἰς ἐπίσκεψιν τῆς λίμνης Königsee, ἅμα ἐπρογεύθημεν, τὰς παρηκολουθήσαμεν ὁδοπορήσαντες 3¹/₂, ὡρας ἐφ' ἀμάξης διὰ λαμπροτάτων ὁδῶν. Καταβάντες δ' εἰς τὴν ὄχθην τῆς λίμνης, εῦρομεν ἐκεῖ, ἐξ ἐκδρομῆς ἐπ' αὐτῆς μόλις ἐπανελθούσας τὰς δύω συγγενεῖς ἡμῶν, τὴν νέαν κυρίαν Κατίναν, νύμφην τῆς κυρίας Βαλτατζῆ, καὶ τὴν ἔξαδέλφην της κυρίαν Ἀνναν Ἀββοτ, τὸ γένος Καραθεοδωρῆ. Ἐπέβημεν δὲ καὶ ἡμεῖς εἰς λέμβον καὶ ἔξεδράμομεν ἐπίσης εἰς τὴν λίμνην, μίαν τῶν ωραιοτέρων τῆς Βαναρίας καθ' ὅσον τὰς ὄχθας ἀποτελοῦσι, κατὰ τὸ πλεῖστον μέν, κάθετοι βράχοι καὶ ὑψηλὰ γραφικὰ ὅρη, κατὰ μέρος δὲ σύμφυτοι καὶ χαριέστατοι λόφοι. Εἴτα δ', ἐπιστρέψαντες εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀποβάσεως, ἐπλανῶμεν πέριξ γεγοητευμένον τὸ βλέμμα, καὶ μετ' ἐκπλήξεως ἀνεγνωρίσαμεν τὴν πρὸ ἡμῶν θέσιν, ὡς αὐτὴν ἐκείνην, ἀφ' ἣς εἶχε σχεδιασθῆ μεγάλη καὶ ὡραία ἐλαιογραφία, ἀντιγραφεῖσα πρὸ μικροῦ ἐν Βερολίνῳ εὑστοχώτατα ὑπὸ τῆς θυγατρός μου Χαροκλείας, καὶ κοσμούσης ἡμῶν τὴν αἴθουσαν.

Παρὰ τὴν λίμνην περιμείνασαι ἡμᾶς αἱ Κυρίαι, μᾶς ὥδηγησαν εἰς τὴν μίαν περίπον ὡραν ἀπέχουσαν πολίχνην Pechtersgaden, ἐν ὑψηλῷ κειμένην, ἣς ἡ ἄποψις εἰς τὰς ὑπ' αὐτὴν σκοτεινὰς καὶ βαθείας κοιλάδας καὶ εἰς τὰ ἀπέναντι οὐρανομήκη

δοη, δικαίως φημίζεται, ώς μοναδική. Τοιαύτη δ' ἦν πρὸ πάντων ἐκ τοῦ ἔνοδοχείου, εἰς ὃ διενυκτερεύσαμεν.⁷ Εκείτο δὲ τοῦτο ἔκτὸς τῆς πόλεως, μεμονωμένον, εἰς λόφου ὑψηλοῦ κορυφήν. Ἀλλὰ δυστυχῶς ή πᾶσα σκηνογραφία δὲν ἦν εἰς ἡμᾶς ὀρατή, διότι πνκὴ ὅμιλη, ἥ μᾶλλον νέφος εἰς τὴν γῆν καταβάν, μᾶς ἔκρυπτεν ὅλον τὸ ἀπέναντι ὅρος, μέχρις αὐτῶν τῶν προπόδων.

Εὗρομεν δ' ἐν τῷ ἔνοδοχείῳ τὴν λίαν εὐάρεστον δωσσικήν, ἐν Στουτγάρδῃ δ' οἰκοῦσαν, οἰκογένειαν Adelung, ἣς ἡ πρωτότοκος θυγάτηρ ἔζωγράφει καὶ ἐστιχούργει μετὰ πλείστης χάριτος καὶ ἐπιδεξιότητος διὰ λευκώματα, ἢ ἐξέδιδε πρὸς χοῆσιν μικρῶν παιδίων. Ἡν δ' ἔκει καὶ ἡ Δανικὴ οἰκογένεια Villaroz, ἣς ὁ νίος, θαλαμηπόλος (chambellan) καὶ ἄριστος μουσικός, ἔπαιζε πολλάκις κύμβαλον μετὰ τῆς Βασιλίσσης, καὶ κατ' ἔκείνην τὴν ἐσπέραν ἔπαιξε μετὰ τῆς λίαν διακεκριμένης μουσικῆς κ. Βαλτατζῆ, καὶ συνώδευσε ἀδούσας τὴν κ. Ἄνναν καὶ τὴν θυγατέρα μου Χαρίκλειαν.

Τῇ ἐπαύριον δέ, ἔξελθόντες εἰς περίπατον, ἵνα γκάσθημεν νὰ διέλθωμεν διὰ γεφυρῶν ξυλίνων, αἵτινες, ὑπὲρ τὸ τέταρτον τῆς ὥρας, παρετείνοντο φοβερῶς παρὰ τὰς καθέτους πλευρὰς κομμῶν, ὡν οὐδὲ τὴν κορυφήν, οὐδὲ τοὺς πόδας ἐδυνάμεθα, ἥ μᾶλλον ἐτολμῶμεν, νὰ ἴδωμεν, καὶ ὑπεράνω ἀχανῶν βαράθρων. Τὸ κατ' ἐμὲ σκοτοδινία εἶχεν ἀρχίσῃ νὰ μὲ καταλαμβάνῃ, καὶ θὰ ἐπέστρεφον, ἢν δὲν καθίστων τοῦτο ἀδύνατον οἱ κατόπιν μου ἐρχόμενοι, διότι αἱ γέφυραι αὕται μόλις εἶχον πλάτος ἐνὸς ἀνθρώπου, καὶ ἔτι μᾶλλον, ἢν δὲν ἥδούμην τὴν κ. Βαλτατζῆ, ἥτις, κυρίᾳ καὶ οὐχὶ νεαρὰ οὖσα, ἐβάδιζεν ὅμως πρὸ ἐμοῦ στερρῷ τῷ ποδί. Πέραν δὲ τῶν κινδυνωδεστάτων τούτων τεχνητῶν καὶ ἐναερίων στενωπῶν, ἐφθάσαμεν εἰς ἀρχαῖον μοναστήριον, ἄξιον ἐπισκέψεως διὰ τὸν μεσαιωνικὸν ὅυθμὸν καὶ τὰ ἀρχαῖα ζωγραφικὰ καὶ γλυπτικὰ αὐτοῦ μνημεῖα.

Ἀπήλθομεν δ' ἐκ Πεχτερσγάδεν ἐφ' ἀμάξης περὶ τὰς 6, καὶ τότε ἀνέλπιστον θέαμα ἔπληξε τοὺς ὀφθαλμούς μου. Ἐν μέσῳ τοῦ τότε αἰθρίου οὐρανοῦ εἶδον καθαρῶς ὑψουμένην νῆσον πετρώδη, καὶ μοὶ ἔχοειάσθησαν τινὰ λεπτά, ἵνα ἐννοήσω, ὅτι ἦν

ἥ κορυφὴ τοῦ ἀπέναντι ἡμῶν ὑψηλοῦ ὅρους, ἔξελθοῦσα ἐκ τῶν νεφῶν, ἄτινα, καλύπτοντα πᾶν τὸ ὑπὸ αὐτὴν μέρος, ἔφαινοντο ὡς ἂν ἦσαν αὐτὸς ὁ οὐρανός, πανταχόθεν περιβάλλων τὴν νῆσον. Διενυκτερεύσαμεν δὲ εἰς Ρεϊχεγχάλλ, ἔνθα, διαμείναντες τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, τὸ ἐσπέρας, συνοδοιπόρους ἔχοντες τὸν κόμητα καὶ τὴν κόμησσαν Denhof, ἥτις ἦν μία τῶν ἐπισημοτάτων κυριῶν τῆς κοινωνίας τοῦ Βερολίνου, ἀφίχθημεν εἰς Aibling κατὰ τὰς 9. Μετὰ τοءῖς δὲ ἡμέρας ἀπήλθομεν εἰς Μόναχον. "Οτε δὲ παρήλθομεν ἐμπρὸς μεγάλης τάφρου, ἥτις καλεῖται τάφρος τοῦ διαβόλου ἢ τοῦ ληστοῦ (Teufels ἢ Diebesbrucke), ὁ συνοδοιπόρων ἡμῖν ἴατρὸς Schanzenbach, μᾶς εἶπεν ὅτι αὕτη ἦν ἡ ἀρχικὴ κοίτη τοῦ ποταμοῦ Ἰσαρ.

"Ἐν Μονάχῳ δὲ κατελύσαμεν εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν, εἰς ᾧ κατώκει πρὸν ἥ κ. Βαλταζῆ (όδος Καρόλου 1β), καὶ πολλὰ μετὰ τῶν θυγατέρων μου ἢ μόνος ἐπεσκέφθην τῶν ἀξιοθεάτων τοῦ Μονάχου. Εἰς τοῦτο δὲ ἐπίκουρος μᾶς ἤλθε καὶ τοῦ κ. Ἐσχάρερ ὁ δικηγόρος, μεθ' οὗ εἶχον συζητήσῃ τὴν περὶ τοῦ Βαυαρικοῦ δανείου ὑπόθεσιν, οὗ τὸν οἰκοδεσπότην, ὅτε τὸν ἐπεσκέφθη γάνεγνώρισα, ὡς ἔνα τῶν συμμαθητῶν μου εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Σχολεῖον, τὸν κ. Leonrood. Μὲ ὠδήγησε δὲ εἰς τὴν Δημοσίαν βιβλιοθήκην, ἐν ᾧ, μεταξὺ ἄλλων περιέργων, παρετήρησα χειρόγραφον εὐαγγέλιον τοῦ 10ου αἰῶνος, εἶχον τὴν γραφὴν ΠΑΥΒΛΟΣ, ἀποδεικνύουσαν ἀναμφισβήτητος τὴν τότε προφορὰν τοῦ ΑΥ. "Εκεῖ δὲ ἀπαντήσας καὶ τὸν περίπυστον Döllinger, συνδιελέγην διὰ μακρῶν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασα τήν τε ἀγχίνοταν αὐτοῦ καὶ τὴν ζωηρότητα, δὲν τὸν εὖρον δὲ φανατικῶς τὰς δόξας μου ἀποκρούοντα.

Δύω δὲ ἔτεροι ἄνδρες διακεκριμένοι ἐπὶ γνώσεσιν ἐπιστημονικαῖς, μεθ' ὧν ἐσχετίσθην τότε, ἦσαν ὁ σοφὸς Καθηγητὴς τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου Holzendorff καὶ ὁ τῆς Φιλολογίας κ. Barnay, ὅστις, διὰ τῆς συζύγου του, ἀνεψιᾶς τοῦ ἐν Ἀμβούργῳ Προξένου ἡμῶν κ. Gorrisen, ἐκέκτητο πλουσιωτάτην βιβλιοθήκην, καὶ μοὶ ἔδειξεν ἐν αὐτῇ, πρὸς ἄλλοις, πανομοιότυπον χειρογράφου τοῦ Δάντε, ἐν τινι μοναστηρίῳ εὑρεθέντος, καὶ προσέτι ἀθλίαν

ἀπόπειραν τοῦ Λέσσιγκ, τοῦ νὰ μεταφράσῃ τὸν ἕδιον ἑαυτοῦ Λαοχόοντα εἰς τὸ Γαλλικόν.

Ἐπεσκέφθηεν δὲ δις καὶ τὴν τότε ἐν Μονάχῳ ὑπάρχουσαν ἡλεκτρικὴν ἔκθεσιν, καὶ διὰ τοῦ τηλεφώνου ἥκουσαμεν τότε πρῶτον τὰ ψαλλόμενα εἰς τὸ Θέατρον καὶ δὴ τὸν Tannhäuser. Εἰς τὴν δευτέραν δ' ἡμῶν ἐπίσκεψιν παρεκάλεσε δι' αὐτοῦ ὁ Διευθυντὴς τὴν διευθύντριαν τοῦ Παρθεναγωγείου τοῦ Ὁβεραμεργάου, ἀπέχοντος ὑπὲρ τὰ 70 χιλιόμετρα, νὰ ψάλῃ ἐν ἄσμα, ὁ ἥκουσαμεν ἄριστα.

Παρὰ τῷ κ. Βαρνέῃ ἐγνώρισα καὶ τὴν ὥραιάν καὶ χαριεστάτην σύζυγον τοῦ ποιητοῦ Παύλου Ηεύνη, ὅστις τότε ἔλειπεν, ἵνα παρευρεθῇ εἰς τὴν δὲν ἐνθυμοῦμαι ποῦ παράστασιν τοῦ τελευταίου του δράματος, τοῦ Θεμιστοκλέους. Λαβὼν δὲ παρὰ τοῦ κ. Βαρνέῃ καὶ ὀναγνοὺς αὐτό, τὸ εὔρον πεζὸν μᾶλλον καὶ οὐχὶ πολλοῦ λόγου ἀξιον.

Μετὰ δὲ τὴν ἀπότισιν τοῦ Βαναρικοῦ χρέους καὶ τὴν συνδιαλλαγὴν μετὰ τῆς Βαναρίας, ὁ ὑπὸ τοῦ κ. Περγλάς, τοῦ Ἀρχιθαλαμηπόλου τῆς Αὐλῆς, καὶ ἄλλων κύκλων συσταθείς μοι διὰ τὴν προξενικὴν θέσιν τοῦ ἐν Μονάχῳ προξενείου, ἦν ὁ ἔμπρος κ. Weidert, ὃν καί, ἐπὶ τῇ προτάσει μου, τὸ Ὅπουργεῖον διώροισεν. Ἄλλ' αὐτὸς ἥρνειτο νὰ δεχθῇ, διότι δὲν τῷ ἐδόθη Γενικοῦ Προξένου βαθμός. Τέλος ὅμως ἐπείσθη, ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει μου ὅτι θέλει τοῦ δοθῆ καὶ αὐτός, ὁ καὶ ἐγένετο ἐπὶ ταῖς παρατηρήσεσιν, ἃς ἀπηύθυνα εἰς τὸ Ὅπουργεῖον, ὅτι ἡ Βαναρία θὰ τὸ ἐμθεώρει, κατὰ τὰς τότε περιστάσεις, ὡς προσβολήν, ἢν ἐφαινόμεθα μὴ ἀναγνωρίζοντες τὸ Μόναχον, ὡς πρωτεύουσαν,

Δεχθεὶς δ' εἰς τὸν Σταθμὸν τὴν Κατίναν, νύμφην τῆς κυρίας Βαλτατζῆ, μετὰ τῆς κυρίας Ἀββοτ, ἐπανελθούσας ἐκ Ραιγγχάϊμ, μετ' εὐχαριστήσεως ἥκουσα ταύτης διηγουμένης μοι, ὅτι ἀνέγνω μετάφρασιν τοῦ Νάθαν, δι' ἣν ἐνθουσία, ἥγνόει δὲ τίνος ἦτον, καὶ συνέπεσε νὰ είναι ἡ ἐδική μου.

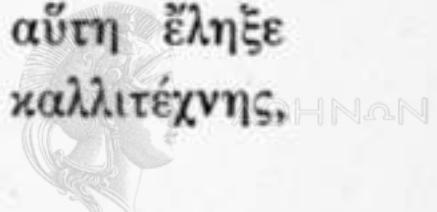
Προσελθὼν δ' ἐν τῷ Ὅπουργείῳ τῆς Ἐκταιδεύσεως εἰς τὸν Ὅπουργὸν G. Lutti, ἔλαβον, ὡς δῶρον, παρ' αὐτοῦ λαμπρὰ σχέ-

δια τοῦ ἐν Μονάχῳ διδασκαλείου, καὶ φυλλάδιον περὶ τοῦ ὁγανισμοῦ αὐτοῦ, ἀ ἅπαντα ἔπειμψα εἰς Ἀθήνας.

Καὶ εἰς τὸν ποτὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει συνάδελφόν μου, τότε δ' ἐν Μονάχῳ Πρέσβυτον τῆς Ἰταλίας, κ. Βαρβόλην προσῆλθον, καὶ ἐγνώρισα τὴν νέαν καὶ ώραιάν ἀνεψιὰν καὶ σύζυγόν του, ἥτις πολὺν ἐνθουσιασμὸν μοὶ ἔξεφρασεν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, καὶ "Ἑλληνας ἀνεγίνωσκε συγγραφεῖς. Ἐπίσης δ' ἐπανεῖδον καὶ τὸν ἐν Ἑλλάδι ποτὲ Πρέσβυτον τῆς Βαναρίας κ. Werther, οὗ ἡ σύζυγος ἦν ἀδελφὴ τῆς ἐν Βερολίνῳ Κομήσσης Ὁοιόλλα, καὶ ἐγενόμην φιλοφρονέστατα δεκτὸς παρ' αὐτοῖς. Τοῦ δὲ Πρέσβεως τῆς Σαξωνίας, κ. Fabrici, τὴν θυγατέρα, διακεκοιμένην οὖσαν νέαν ζωγράφον, ἐπεσκέφθην, οὐ μόνον εἰς τὴν οἰκίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ μακρὰν αὐτῆς κείμενον ἐργοστάσιόν της.

"Ανεζήτουν δὲ καὶ τὸν Λουδοβίκον Θείρσιον, ὅστις ἦν νήπιον, ὅτε τὸ πρῶτον μὲ εἶχε δεχθῆ ὁ πατήρ του εἰς τὴν οἰκίαν του. Εἴτα δ' ἐγένετο ἐπίσημος ζωγράφος καὶ ἦν ὁ κοσμήσας διὰ τοιχογραφιῶν τὴν δωσσικὴν ἐκκλησίαν ἐν Ἀθήναις, ἀλλ' ἀπῆν εἰς Ἰταλίαν, καὶ ἐπέδωκα γραμμάτιόν μου, ἵνα τῷ σταλῇ, εἰς νεάνιδα, ἥτις μὲ ὑπεδέχθη, καί, ὡς ἔμαθον ἔπειτα, ἦτον ἡ θυγάτηρ του.

"Άλλος δὲ διάσημος ζωγράφος, ὃν ἐγνώρισα ἐν Μονάχῳ καὶ πολλάκις ἐπεσκέφθην εἰς τὸ ἐργοστάσιόν του, ἦν ὁ Λεμβάχ, περὶ οὗ ἐλέγετο ὅτι, ὅτε ἀντέγραφεν ἐν Ρώμῃ τὰς μεγάλας συνθέσεις τοῦ Ραφαήλ, τὰ διὰ τὴν κοσμοῦσαν τὸ Μόναχον συλλογὴν τοῦ κόμητος Schaack, οἵ ἐπιστάται τῶν μουσείων ἔξησφάλιζον τὰ πρωτότυπα δι' ἄλυσεων, μή, εἰς τὸ τέλος, ἀνταλλαγῶσιν ἀντὶ τῶν οὐδόλως αὐτῶν διαφερόντων ἀντιγράφων. Παρὰ τῷ καλλιτέχνῃ δ' ἀπήντησα νέαν καὶ ώραιοτάτην κυρίαν, τὴν διεζευγμένην σύζυγον τοῦ ἐν Ρώμῃ οἰκοῦντος ιατροῦ Fleischer, ἀνεψιὰν δὲ τῆς ἐν Βερολίνῳ γνωρίμου μου κυρίας Μαρκβάλ. Ὁ κ. Λέμβαχ, μεγάλως θαυμάζων τὴν καλλονὴν αὐτῆς, τὴν ἔζωγράφησεν ἵσως εἰκοσάκις εἰς διαφόρους εἰκόνας καὶ θέσεις, καί, κοινῶς ἐπιστεύετο, τόσῳ μᾶλλον, ὅτι θὰ τὴν νυμφευθῇ, καθ' ὅσον, ἀπελθόντα εἰς Ἰταλίαν, τὸν συνώδευσεν ἡ κυρία. Ἡ σχέσις ὅμως αὕτη ἔληξε τραγικῶς. Φαίνεται ὅτι, ἀν ὁ Λέμβαχ τὴν ἔξετίμα, ὡς καλλιτέχνης,

ἐκείνη τὸν ἡγάπα, ως γυνή· δι' ὃ καὶ ἐν Ρώμῃ, συνοιδεῖα ὅτι δὲν τῷ ἐνέπνεεν ὅμοιον αἴσθημα, ηύτοκτόνησεν.

Καὶ εἰς τοῦ ὁμογενοῦς ζωγράφου κ. Γύζη τὸ ἐργοστάσιον εἶδον τὰ γενικῶς ἐπαινούμενα αὐτοῦ ἔργα, ἀποφέροντα αὐτῷ ως 20,000 Μάρκα (25,000 δρ.) κατ' ἔτος.

Ἐν τῇ πρωτευούσῃ δὲ τῆς Βαναρίας εἰργάζετο καὶ ὁ τότε ἀπὸν ἔτερος ὁμογενὴς Ἰακωβίδης, ἐπίσης μετὰ τῶν δοκιμωτάτων καλλιτεχνῶν καταριθμούμενος.

Ἄπὸ τῆς 1ης Ὁκτ. (ν) εἶχεν ἀρχίσῃ ἥ μεγάλη τοῦ Μονάχου ἑτησία πανήγυρις, ἥ τελουμένη εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Θηρεσίας, καὶ ἐπεσκέφθημεν αὐτήν, εἰσελθόντες καὶ εἰς τὸν ὑπερκείμενον τῷ πεδίῳ χαλκοῦν κολοσσὸν τῆς Βαναρίας, ἔχοντα κλίμακας ἐσωτερικῶς, ἀνέβημεν εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκαθέσθημεν εἰς τὰς ἐν αὐτῇ ἔδρας, τὴν πανήγυριν ἐπιβλέποντες διὰ τῶν ὄφθαλμῶν, ών αἱ κόραι ἀπετέλουν παράθυρα.

Εἰς τῶν περιπάτων ἥμῶν μετὰ τῆς κυρίας Ἀββοτ μᾶς ἔφερεν εἰς τὸ Ἀνάκτορον καὶ τὸν παραδείσους τοῦ Νυμφενβούργ, ὃπου ἐπεσκέφθημεν τὸ ἀρχαῖον καὶ ἄλλοτε περίφημον πηλουργεῖον, ὃ μεγάλως παρήκμασεν, ἀφ' ὃτου ἐπιυσεν ὃν, ως πρίν, δημόσιον ἐργοστάσιον.

Δὲν ἡθέλησα δὲ νὰ ἐγκαταλίτω τὸ Μόναχον χωρὶς νὰ ἐπανίδω τὸ Σχολεῖον ἐκεῖνο, ἐν ᾧ, πρόσηβος μόλις, εἶχον διατελέσῃ, τὴν ἐπιστήμην τῶν ὅπλων διδασκόμενος. Μετέβην, ἐπομένως, εἰς τὸ Σχολεῖον, τὸ λεγόμενον τῶν δευτεροτόκων (Cadetten), τῇ 26 Σεπτεμβρίου (8 Ὁκτ.), καὶ ἐξήτησα παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ τὴν ἀδειαν νὰ τὸ ἐπισκεφθῶ. Ἡν δὲ Διευθυντὴς ὁ Σρατηγὸς Freiberg, ὅστις καὶ αὐτὸς εἶχεν ἐκπαιδευθῆ ἐν τῷ αὐτῷ καταστήματι, εἰσελθών, ἀφ' οὗ ἐξῆλθον ἐγώ. Οὗτος, μετὰ πολλῆς φιλοφροσύνης, ως συνάδελφον, καὶ δὴ ἀρχαιότερον αὐτοῦ, ὁ ἕδιος μὲ περιήγαγε πανταχοῦ, δείξας μοι τοὺς κήπους, τὰς παραδόσεις, τὰ ἐστιατόρια, τοὺς κοιτῶνας, καὶ εὔρον τὰ πάντα, ως καὶ τὴν κλίνην, ἐν ᾧ ἐκοιμώμην, ἀπαράλλακτα εἰς τὴν θέσιν, εἰς ἣν τὰ εἶχον ἀφῆσῃ πρὸ 53 ἑτῶν, ως καὶ τὴν παλαιάν μου στολὴν μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἀνεγνώρισα εἰς τὸ καρφίον, εἰς ὃ τὴν εἶχον κρεμάσῃ ἀναχωρῶν.

⁷Ηρώτησα δὲ τὸν Στρατηγόν, τὶς ἦν ὁ μαθητής, ὁ κατέχων τὸν ἀριθμὸν 58, ὃν ἡμῖν κατατεταγμένος πρὸ ἡμισείας ἑκατονταετηρίδος, καί, ἐπὶ τῇ διαταγῇ του, προσῆλθε παιδίον ξανθὸν καὶ εὐφυῆ ἔχον τὴν ἔκφρασιν. Εἶπον δὲ αὐτῷ ὅτι ἡμῖν ὁ προκάτοχός του εἰς τὸ κατάστημα, καὶ τῷ συνεβούλευσα νὰ δειχθῇ ἐμοῦ ἐπιμελέστερος, ἵνα, ώς τῷ εὔχομαι, γίνῃ ποτὲ Στρατηγός.

Τῇ δὲ 6)18 Οκτωβρίου ἀπήλθομεν τέλος τοῦ Μονάχου, καὶ, εἰς Βερολίνον ἀφιχθεὶς εἰς τὰς 7¹/₂ τὸ πρωΐ, εὗρον ἐκεῖ τὸν ποτὲ μαθητήν μου ἐν τῷ Στρατιωτικῷ Σχολείῳ Ναυπλίου, ἥδη δὲ Στρατηγὸν Κορωναῖον, ὃν παρουσίασα εἰς τὸν Υπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ συνέδραμον, ἵνα ἴδῃ καὶ μελετήσῃ ὅτι τὸν ἐνδιέφερεν ἐν Βερολίνῳ.

⁷Ἐγραψα δὲ εἰς τὴν Βορειογερμανικὴν Ἐφημερίδα ἀρθρον περὶ Βαναρῶν ἐν Ἑλλάδι, ἐκδοθὲν τῇ 15)27 ἢ 16(28 Οκτωβρίου.

Τῇ 21)2 Νοεμβρίου ἔλαβον, ὅλως ἀποσδοκήτως, παρὰ τῶν ἐν Πορτογαλλίᾳ συγγαφέων καὶ ἐφημεριδογράφων δίπλωμα κατατάττον με εἰς τὴν χορείαν αὐτῶν.

⁷Αναγκασθεὶς δὲ ὁ Κλέων νὰ δεχθῇ, ἐπ’ ἀπειλῆ παύσεως, τὴν εἰς Βουλγαρίαν μετάθεσίν του, ώς ἀμοιβὴν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ὑπηρεσιῶν του, μετέβη εἰς Βυρτσιβούργην διὰ λόγους ὑγείας τῆς συζύγου του, καὶ ἐκεῖθεν τῇ 1 Νοεμβρίου εἰς ἐπίσκεψιν ἡμῶν μετὰ τῆς μικρᾶς Ἑλλης, ἥν ἀμέσως ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἔφερα εἰς τοῦ Πρέσβεως τῆς Σερβίας, κ. Πετρονιεβίτς, διότι ἥτον ἀγαπητοτάτη εἰς ἐκείνην τὴν οἰκογένειαν, ὅτε, ώς μικρὸν παιδίον, κατέφκει εἰς Βουκουρέστιον. Μετὰ τοῦ Κλέωνος δὲ συνεπεσκέφθην τὰ Μουσεῖα, καὶ ἴδιως τὸ Αἰγυπτιακόν, πλεῖστα περιέχον, ὃν εἶχεν ἀκριβῆ γνῶσιν καὶ περὶ ὃν ἐνδιέφερετο. ⁷Εμεινε δὲ μέχρι τῆς 10)22 τὸ ἐσπέρας, ὅτε ἐπέστρεψε πάλιν εἰς Βυρτσιβούργην καὶ εἰς Σόφιαν ἔφθασε τῇ 1)13 Δεκεμβρίου.

Κατ’ ἐκεῖνον δὲ τὸν χρόνον οἱ ἐν Βερολίνῳ διατρίβοντες νέοι Ἑλληνες ἥρχοντο, ἀνὰ πᾶσαν σχεδὸν ἐσπέραν, παρ’ ἡμῖν, καὶ ἔμενον πολλάκις πολὺ μετὰ τὸ μεσονύκτιον, οὕτως ὅμως καὶ αὐτοὶ ἐν ὀκνηρίᾳ ζῶντες, καὶ ἐμὲ εἰς ἀργίαν καταδικάζοντες.

Τῇ δὲ 15)27 Νοεμβρίου ἦν χορευτικὴ ἐσκερίς παρ’ ἡμῖν.

Εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις ἐκδιδόμενον Αἰῶνα ἔπειμψα τότε πραγματείαν περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, καὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ πεμφθῇ τις εἰς Κίεβον, εἰς ἔξακρούς των, ἃν ἡ ἔκει λεγομένη ὅτι διατηρεῖται ἀναλλοίωτος καὶ ἀρχαία, ἐστὶν ἡ αὐτὴ τῇ ἡμετέρᾳ, ἐξ οὗ ὅταν ἐσυμπεραιώνετο καὶ ἃν αὕτη δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς συνέχεια τῆς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἀλλὰ ταῦτα ἥσαν μικρολογίαι, ἃς οὐδεὶς ἐνόμιζεν ἀξίας προσοχῆς καὶ δημοσιεύσεως.

Τῇ 16)28 Νοεμβρίου ἔπεισκέφθη τὸ Μουσεῖον τῶν χαλκογραφιῶν, εἰς ὃ ἐν ἄλλοις, εἴλκυσε τὴν προσοχήν μου χειρόγραφον του ἐξ Ἀγκῶνος Κυριακοῦ, περιέχον καὶ εἰκόνας, ὡς τὴν τῆς ἀνατολικῆς προσόψεως τοῦ Παρθενῶνος, ὅλως ἀσήμαντον, καὶ ἐπιγραφάς, ὡν τινες, οἷον μία περὶ Ὁμήρου, ἄλλη περὶ Σαπφοῦς, κτλ. εἰσὶ πλασταί. Εἶδον δὲ καὶ τοῦ Δάντου χειρόγραφον τῶν 1340 μετὰ ζωγραφιῶν, ἵστροιθμων πρὸς τὰς σελίδας, τοῦ Botticelli, περιέργον καὶ σπουδαῖον, οὐ ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις προοῦτιθετο τὴν ἔκδοσιν.

Πρό τινος, ἐν συναναστροφῇ παρὰ τῷ κριτικῷ συγγραφεῖ P. Lindau, εἶχον γνωρίσῃ κυρίαν τινά, σύζυγον πλουσίου ἐμπόρου Fabian, ἔγγονον δὲ τοῦ τὸ περίφημον πατριωτικὸν ἄσμα «Die Wacht am Rhein» ποιήσαντος Arndt, καὶ προσεκαλούμην παρ’ αὐτῇ συνεχῶς. Ἄλλα, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Δεκεμβρίου, πληροφορούμενη ὅτι ἥσθένει ὁ Γενικὸς ἡμῶν Πρόξενος, μὲ παρεκάλεσε νὰ προτείνω τὸν ἄνδρα τῆς εἰς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως τῇ εἶπον ὅτι, ἐν ὅσῳ ὅ τότε ὑπηρετῶν ἦν καὶ ἦν ἐν καταστάσει νὰ ἐκπληρῷ τὰ λίαν σπάνια καθήκοντά του, οὔτε δίκαιον, οὔτε δυνατὸν ἥτον νὰ προτείνω τὴν ἀντικαταστασίν του, μετὰ ταῦτα δὲ διωρίσθη ἄλλος καὶ οὐχὶ ὁ κ. Φαβιάν, εἰ καὶ τοῦτο ἐγένετο ἀνευ τῆς ἐμῆς συμπράξεως καὶ ὅλως παρὰ τὴν θέλησίν μου, μὲ διέγραψεν, οὐχὶ ἥττον, ἐντελῶς ἀπὸ τῆς εύνοίας της.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους τούτου μὲ ἔπεισκέφθη ἡ θυγάτηρ τοῦ Διονυσ. Κορομηλᾶ μετὰ τοῦ ἄνδρος τῆς, Thorakison τινός, ὅστις παρουσιάζετο καὶ ἐνταῦθα καὶ εἰς Kiel, ὅπου κατώκησεν, ὡς ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ, εἴτα δὲ ἀπεδείχθη ἀπατεών καὶ ἐγκατέλιπε τὴν σύζυγόν του ἐγκληματικῶς, λαβὼν αὐτῆς ὅ, τι εἶχεν,

ώστε ήναγκάσθην νὰ τῇ συνδράμω, κατὰ τὸ δυνατόν, ἵνα καὶ τὴν πέμψιν διπίσω εἰς τοὺς γονεῖς τῆς.

1883.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1883 μετέβην προσκληθείς, ἐσπέραν τινὰ εἰς δημόσιον χορὸν τῶν φοιτητῶν, σχεδὸν οὐδένα γνωρίζων, πλὴν τοῦ πρυτάνεως, κ. Dubois Reymond.

Ἐν ᾧ μετ' αὐτοῦ συνδιελεγόμην, νέα κυρία, χορεύουσα, ὅτε διῆλθεν ἐμπρός μου, μ' ἔχαιρέτισε, καὶ μετὰ τὸν χορὸν μ' ἐπλησίασεν, ὅτε ἀνεγνώρισα αὐτήν, ὡς τὴν ἄλλοτε γνωστήν μοι μικρὰν κόρην τοῦ ἐν Καρλσρούῃ Πρέσβεως τῆς Πρωσσίας, μοὶ παρουσίασε δὲ καὶ τὸν σύζυγόν της, εὐειδῆ νέον, υἱὸν τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Θεάτρων ἐν Καρλσρούῃ καὶ συγγραφέως Πούτλις, λέγουσά μοι ὅτι, εἰ καὶ τόσον νέος, ἦτον ὅμως λίαν πεπαιδευμένος καὶ Καθηγητής. Πῶς ἐδυνάμην νὰ προΐδω τότε, ὅτι πολὺς καιρὸς δὲν θὰ παρήρχετο καὶ ὁ ἀξιόλογος οὗτος νέος θ' ἀπέθνησκεν αὐτόχειρ, ἐκ ζηλοτυπίας, ἢ δὲ σύζυγός του, ἥτις ἐκ μητρὸς ἦν ἔγγονος τῆς φύλης τοῦ Γαίτου Βεττίνας "Αρνιμ, μετ' οὐ μακρὸν χρόνον θὰ ἐνυμφεύετο αὐτὸν ἐκεῖνον, ὅστις εἶχε κινήσῃ τοῦ ἀνδρός της τὴν ζηλοτυπίαν!"

Τῇ δὲ 7)19 ἦν ἡ πρώτη ἐπίσημος ἐσπερινὴ ὑποδοχὴ τῆς Αὐλῆς, καὶ εἰς αὐτὴν αἱ θυγατέρες μου παρουσιάσθησαν φέρουσαι τήν, κατ' ἐπιθυμίαν τῆς Αὐτοκρατείρας, καθιερωθεῖσαν Ἑλληνικὴν στολήν. Ἡ σύζυγος τοῦ Ἀκολούθου Γεωργαντοπούλου ὅμως, κρίνουσα αὐτὴν ἀπρόσφερον εἰς τὴν μορφήν της, δὲν τὴν ἐνεδύθη, παρὰ καθηκον, διὸ ὁ καὶ ἡναγκάσθην, μεταβὰς τὴν ἐπιοῦσαν εἰς τῆς Μεγάλης Κυρίας, Κομήστης Perponcher, νὰ τῇ εἴπω, ὡς πρόφασιν καὶ δικαιολόγησιν, ὅτι ἡ γυνὴ τοῦ Ἀκολούθου δὲν εἶχε κατορθώσῃ εἰσέτι νὰ κατασκευάσῃ τὴν τοιαύτην στολήν.

"Εφθασε δὲ τότε καὶ ὁ Πέρσης Μαλκόλμ Χὰν εἰς Βερολίνον, καὶ ἐπεσκέφθην αὐτόν, ὡς ἀρχαῖον γνώριμον. Ἐν τῇ συνεντεύξει